

DOMBÖCKER 1670-1688

Valla

XY 2391**1677 den 19/3**

- § 10 Anders och Olof i Sättra anklagar Erik i Edet att ha huggit svedjefall i deras enskilda skog, böter.
- § 11 Sättraborna anklagar Påvel i Brännhult

1677 den 20/9 Nästan oläsligt

- § 8 Ryholm, von Rolshausen, Karin Horn. Stockholm den 4/2 1661. 9000 riksdaler .
- § 13 Möllaren Olof Larsson Sättra anklagade

1677 den 26/11

- § 1 Rannsaking Överby. "helt öde ståendes". Tobäcken, Torsrud, Lövåsen.
- § 2 v Rolshausen
- § 5 Tvist mellan Carl Carlsson Brännhult och hans hustrus (?) halvbroder Jonas Olovsson i Sättra ang. skattejorden i Sättragården. 4 sid.
- § 10 Bellefosrborna emot Carl Sparre ang. Hunnekulla skogsallmänning.
- § 11 Ekegren har stämt åborna i Näs för intrång.
- § 17 Agata Frost genom Augustinus Siggeßon fordrar dom på Brita Larsdotter i Havsmon, som henne injurerat.
- § 22 Påvel i Brännhult. Tingsattest. Gammal björn.

1678 den 11/3

- § 7 Carl Sparre ang. en ängevall (?).
- § 15 G Ekegren

1678 den 26/6

- § 21 Agata Frost har lånat 20 riksdaler caroliner + 10 daler av Beata kagg med säkerhet i Ydet.

1678 den 4/11

- § 5 G Ekegren har lånat 4.712 ¼ riksdaler specie med hypotek i Forsvik.
- § 21 G Ekegren
-anlagde byggning på Sandhem av 2 salar och andra ypperliga logementer.

1679 den 17/3**1679 den 14/5****1679 den 4/11**

- § 2 Kronoskytten i Havsmon Nils Svensson
- § 4 Olof Målare (?) i Önsbolet mot Kättel i Närlunda
- § 10 Agata frost i Fräckestad pretenderade att Kättel i Närlunda igenom sitt yppade klander ... Hovrättens remissorial den 21/10 1669. Landshövdingens mandatorial den 17/8 1770
- § 11 Olof i Karsjöhult anklagar Botved i Igelstad för stöld.
- § 22 Johan Holm har sålt **Överby** till Erik Koskull för 800 riksdaler . Bocksjöholm den 7/9 1679.
- Moholms** sätesgård med underliggande har Carl Sparre tillöst sig av sina syskon för 16.250 riksdaler specie.

1680 den 23/2

- § 1 **Gäddenäs**. Köpt 1628 av Axel Oxenstierna
- § 2 Botwed i Igelstad, laggång
- § 23 Johan Krabbes förskrivning
- Överby uppböds 2 g. åt Erik Koskull

1681 den 14/3

- § 1 **Maria Lenck** skriver att Carl Hård lovat henne äktenskapsförbund. Lägersmål. Kränkt henne på Ramsnäs den 20/6 1679, men barnet föddes först 29/4 1680 efter 45 veckor. Underställs hovrätten.
- § 4 Nils Larsson Vång har huggit timmer på Överby tillhörigt löjtnant Carl Holm. Plikt 3 riksdaler .

§ 7 Gustaf Ekegrens dräng Per har besovit kokerskan på Halnatorp Malin.

§ 23 Åtskilliga skvaltkvarnar finns i Udenäs som skall vara till men för kronokvarnen i Sätra.

Carlstorps frälsehemman förpantat av Johan Krabbe till handelsmannen i Alingsås.

1681 den 31/5

§ 12 Kungl Maj:ts stadga om legofolkets lön. Fullvuxen dräng 16 daler kopparmynt, 4 par skor, 1 par strumpor, 1 lärftsskjorta, 1 blaggarnsdito, 1 par vantar och handskar. Fästpenning 1:8. Summa 29

Jonas och Anders Wall säljer sin hälft av Halna skattegård till befallningsman Abraham Forsman (?).

1681 den 1/6

Jordrannsaking.

Frisköldstorp (Friskeltorp) upptaget till men på Svanhults ägor.

Forsvik. Gammalt säteri. Bebos och brukas av Gustaf Ekegren. Perstorp rå och rör.

Torsrud. Säteri till fru Elin Krabbe. Brukas av bönder.

Galtabolet. Säteri består av en liten byggning med 2 stugor och 2 kamrar, item stall, bondehusen förutan, men brukas av bönder, till halvnad, med dess dräkt; och den halvpast som jordäganden fru Constantia Frankelin tillfaller, låter hon köra sin boskap att förmöta, men strax dädan igen. varför friheten reduceras, till dess frun själv där bor, eller med sin egen kontinuerliga avel där å verka och hävda.

Kungsbacken

Grönhult. Rå och rör under Forsvik.

Constantia Frost som trätt i ofrälse gifte uppvisar sin svågers sal. Nils Holms livstidsdonation på ¼ hemman Lövåsen daterat den 3/3 1676, vilket brev hon till godo allt här intill av jordäganden njutit. Aldrig presenterat brevet för landshövdingen. Attest på sin fattigdom. Har ej större förmögenhet än hon "står uti".

Torsjöhult.

Gälsebo

Spetsbolet

L Gaddenäs.

1681 den 27/10

§ 1 Vålborna Anna von Sacken (?) sålt frälserättigheten till Åsen Halna till välborne jungfru Anna Kafle för 1.129 riksdaler . Den 24/8 1681

§ 4 Sal. Carl Holm pantsatt Kungsbacken för lån hos Riksens Ständers Bank på ...

- § 6 Häradsrätten attesterar att Per Stråle till Gälsebo fört sin egen boskap 14 nötkreatur och 2 hästar, fodret att förnöta på sin halvdel.
- § 7 Koskull besvärar sig att en av hans torpare av skogvaktaren anklagas för att ha försuttit skallbud. Skallfogde. Överlämnas till hovrätt.
- § 25 Christoffer Gyllengrip genom Johan Dubb klagade att monsieur Håkan Eriksson söker taga 2 ängstycken från Igelstad Sörg. och tillägna Nolg. dem.

1681 den 5/12

Extra ting. Lägersmålet Maria Lenck – Carl Hård.

1682 den 27/3

- § 1 Erik Koskull beviljades fasta på Överby, som han köpt av Carl Holm för 800 daler kopparmynt.
- § 2 Kiättel i Sannerud m.fl. huggit på kronoallmanningen L Tiveden. Pliktar 12 mark.
- § 31 Johan Stråle bekänner sig ha lägrat Britta Olufsdotter i Sätra. Förlikning.
- § 35 Rannsaking. Förleden höst har befallningsman Harald Andersson borttagit all sin boskap på Sannum och herrskapet tagit dit sin egen avel. Återfått säterifriheten.
Constantia Frankelin har överfört sin egen avel till Galtabolet. Landshövdingen ska avgöra om Galtabolet återfår säterifriheten.
Gälsebo ska nu brukas med Per Stråles och Beata Krabbes egen avel.
Kråk. Byte av Erik Krabbe mot Nolg. Fagersanda.
Tobäcken
Moholm.

1682 den 30/6

- § 26 Johan Stråle vill ha syn på husen vid Hovet, som bonden Nils Persson åbott i 15 år.
- § 27 Johan Stråle anklagar Nils Persson för stulen säd i hans lada. Uppskov.
- § 28 Johan Stråle sal. Fader lånat 200 daler silvermynt och kopparmynt av Christoffer Gyllengrip mot förpantning av Igelstad.

1682 den 30/10

- § 10 Anders Gustafsson på Torp eller Nybygget under Fräckestad.
- § 14 Gabriel Sparre lånat 400 daler silvermynt av Lennart Bonde. Om ränta inte kan betalas ska långgivaren få skatten av GS:s hemman Stenkälla.

§ 25 Johan Stråle är förlikat med sin förra landbonde Nils Persson.

§ 26 Johan Stråle och Thyres Eliasson i Svanhult. (?)

1682 den 21/11. Extra ting. Dråp. 8 sid.

1683 den 23/8. Bild 3220

Kungl. order om förbud mot svedjande på Tiveden. Halnbostig omnämns. 3230

Mantalslängderna stämmer inte. Herr Erik är gammal och kan inte resa runt i församlingen. 3240

Allmogen tillsades att reparera vägar och broar till Kungl. Maj:ts ankomst. 3290

Rannsakning av Tiveden, fisket Höjen, Stålboda, Önsbolet, Kungsbacken, Lövåsen

Från föregående ting. Korpral Töres Eliassons beskyllningar mot artilleri löjtnanten Johan Stråle. 9 sid. Agata Frost och hennes svåger Daniel Green ska höras. 3260

Jordrannsakning. Tiveden. 3290

Fisket Höjen.

Stålboda

Önsbolet ¼. Löjtnant C G Holm ditflyttat och uppsatt en byggnad med 2 kamrar, en sal och kök. Brukas med hans egen avel. Hänvisas till landshövdingen.

Björstorp

Kungsbacken

Lövåsen. Under Önsbolet. Förra året besatt en del av Augustinus Siggesson.

Halnatorp. Från säterifriheten utstruket. Bild 3310

Halnatorp välborne Gustaf Ekegrens säteri, med hans grevliga excellens herr riksamiralen greve Gustaf Otto Stenbock förbytt tillika med Forsviks gods emot Harg i Roslagen efter bytesbrev av den 7/3 1662 var under befallningsman Bengt Larsson ville skylla det underslev här till dag skett och passerat är, som skulle vara herr Ekegrens avel bemälte säteri brukas med, men som han intet djärvdes uppå tillbud därpå ed avlägga, blev det **från säterifriheten utstrukt** i följe av Kungl plakatet.

Rättaren under Fräckestad Olof Eriksson anmälde lägersmål mellan Johan Stråle och Stenssa (?) Håkansdotter i Torsjöhult. Johan Stråle gett 1 daler till barnets begravning.

Konan Kerstin Håkansdotter Överby har besovits på Hendele krog mellan Telge och Norrköping av en postmästare. 3330

Jon Larsson Assartorp. Olovligt svedjande och förövande av 74 stockar på allmännings skogen Hallnebstig. Böter 18 daler 16 öre silvermynt. 3340

Sven i Kleven i lika måtto.

Per Fiskare i Tyssmingen. Gustaf Ekegren, Kerstin Lood. 3350.

1683 den 19/11

- § 6 Tvistade Erik Undenius med sin svåger Jacob Lenck om arvet efter sin hustrus föräldrar. Jacob Lenck kräver att E U ska återbära sin hustrus hemgift. Sal. Jacob Lenck gått i borgen.
- § 8 Twisten Johan Stråle och Töres Eliesson. T E bötar 40 mark silvermynt samt betalas JS:s expenser på 30 daler silvermynt. 17 sid.
- § 11 Tord Bondes morgongåva på 1.000 riksdaler .
- § 28 Agata Frost anklagar löjtnant Carl Holm för överfall i kyrkan. Uppskov.
- § 45 Fordom löjtnant Per Håkansson. Hänvisning till tinget den 14/12 1680.

1684 den 17/3 Textförluster.

- §§ saknas Agata Frost mot Carl Holm
- Sågkvarnen i Granvik är reducerad.
- Johan Stråle lägersmål med Stensa. Böter 20 daler silvermynt samt kyrkoplikt.
- Arvingarna till halva Närlunda gård har betalt Kättel
- Bengt i Sättra beskylld av Johan Stråle. Lars Larsson i Ryy (Rya) har stulit en häst i Sättra.

1684 den 3/7

- § saknas Löjtnant Holm
- Svedjeland vid Uggletorp på allmänningsskogen
- Nils i Gullebolet har huggit svedjeland.

Jordrannsaking.

En finne Påvel har upptagit Gullebolet den 7/2 1625.
 Johan Stråle begär tingsrättens attest att Hovet är av honom bebyggt och kultiverat. Avser begära säterifrihet hos Kungl Maj:t.
 En finne Matses sitter på ett torp under Sannerud och skogen förstör.
Svartebäcken
Ryerna
Melboön, Högen, Axtål, Lindön, Sågkvarn vid Granviken.

Johan Stråle uppvisade Hovrättens res. ang. Töres Eliesson. Böterna ska fördubblas och ersättningen för expenserna ökas till 50 daler samt för doms kvällande plikta 100 daler.

Per Sparre har försålt hemmanet Måssebo i Ransberg till ryttmästare Erik Salefelt för 300 daler silvermynt . Mariestad den 24/6 d.å.

1684 den 10/11 Textförluster.

§ saknas Halnbostig. Näs- och Björstorpsborna hggit ut sin skog. Byxnäs.
Vikaskogsborna har haft sina timmerhyggen på Halnbostig. 4-5 sid.

1685 den 9/3

Johan Stråle och Koskull. Attester.

Erik Undenius hade huggit ett litet fall på Igelstad innan gården reducerades.

Carl Sparre. Moholm. Marieholmsbron.

1685 den 18/5

Sven Persson på Skallebolet har huggit förledet år. Men major Lenck förmenade att hans bonde vara tillåtet fritt att hugga på sitt säteris ägor och för sina torpsom reducerade är.

Hur ofta hålls skall?

Hyggen på Sätra, Närlunda och Igelstad.

Otto v Rolshausen har pantsatt Ryholm för lån i Riksens Ständers Bank.
Hänvisning till 1677 års dombok.

Kronorättaren Jonas i Sätra och Bengt vill sätta upp en kvarn uti deras ström.
Måste först visa sitt lagafång-brev först.

Jordrannsaking.

Flugebyn, Torpen under Bocksjö, Järngruvan, torp på Önsbolets ägor, ska taxeras.

Moholm

Rya by och Svartebäcken under Ryholms säteri, förmenas icke vara rå och rör, då det presumeras, att Ryholm skall vara byggt på hattorps ägor. Landshövdingen resolverade att det av lantmätare ska avtagas på kartan.

Per Andersson Sävsjöfallet under Skallebolet vill förbättra torpet. 3 års frihet.
Torp i Halna

Ryttmästare Sahlefeldt önskar syn och avvitrning på sin skog vid Söroset.

Per Stråle

Anders Trädgårdsmästare i Borreboda beskyllde Bengt Bengtsson i Fria krog för att ha kallat honom: skurk, gehänge, tjuv, sårketjuv, kåhl köpman (?)

Sätesgården Ryholm med dess underlydande gods. Ut supra uppbudes på Banken 1 g.

1685 den 22/10

§ saknas Anders Trädgårdsmästare. Från föregående ting.
Ryholm. 2 g.

1686 den 18/1**Jordrannsaking**

Kråkvattnet har lytt under Olshammar

Ykullen

Spåndalen, Hanebäcken, Bengtstorp m.fl.

Torparna under Skallebolet, Grässjön, Skomakartorpet m.fl.

Jonas i Sätra berättar att betsmarken förväxer av stark ydeskog varav björn och varg ökar och göra stor skada. Vill hugga till mulbetets förbättring.

Tobäcken. Fiske. Vadstena. Arrendekontrakt. Ryholm 1638.

Botved Andersson Lindåsen försökt stjäla i Karsjötorp

Ryholm med dess gods 3 g.

1686 den 19/8

Ekegren har sålt hemman i Östergötland. Arresterat räntan av L Perstorp, Billtorp m.fl.

2 obligationer givna av Ekegren 1670 på 500 daler silvermynt med säkerhet i Kleven, Assartorp, Bjurbäcken, Tosterud, Holmgildret m.fl. 8 % ränta. 1670 325 daler kopparmynt. Befallningsman söker uppbud 1 g.(1660). **Avskrift.**

Erik Sahlefeldt köpt Måssebo Ransberg den 21/5 1684 för 300 daler silvermynt av befallningsman Lars Ko.....

Jordrannsaking.

Bölet och Bocksjö

Igelstad Nolg. Johan Stråle. Gränsen mellan Fräckestad och Igelstad är landsvägen till Masåna.

Kopparhult under Skallebolet

Hult, Hanefjäll, Skeppshult

Ryholm. Kungl. Kammarens res. att 5 hemman i Rya inte ska vara rå och rör under Ryholm. Hattorps bolby är alldeles raserad, endast humlegården finns på tomt. Ryholms sätesgård är byggd på den oavhysta Rya bys ägor.

Häselebacken är gräns mellan Rya och Hattorps ägor.

Landshövdingen har anslagit hemmanet Trälket till löjtnant Lenck på livstid. Byts mot Ödeg. och Kappelsg. i Gräshult.

Rannsaking om Tubbe Torbjörnssons död. 2 personer med namnet: en i Skövde och en i Fägre gäld som dog den 29/9 1683.

1686 den 19/10

Vådeld på Årtekärr. Kerstin Lood. Attest.

Carl Månsson Karsjötorp emot Botved Andersson i Lindåsen. Ang. stöld.

1787 den 20/1 (Bild 1040)

Löst ut en del av Närlunda som skattevrak. 1130
Kgl. Likvidationskommissionens brev 8/12 angående en äng vid Ryholm. 1180.
Anders Ericsson, herr Eric's son i Udenäs. Lägersmål. 1190
Försäljning av en del av Brännhult till Påvel Nilsson. 1200

1687 den 17/6. Bild 1900

Ulf Bonde lånat 21.808 daler kopparmynt av Carl Sparre. 1900
Jordrannsaking: Böksnäs. 1920
” rå- och rörshemman blev taxerade till tionde. 1930
” Arrendegårdar. Galtebol: Margareta Länck. M.fl.
Sven Persson i Bölet. Stådjepengar. Kråk. 1950
Mjölaren i Forsvik. En tjuvkona som stulit hästar. Gripits. Släppts på Billingen. 2000
Hemmanen Arvidstorp, Kvarntorpet i Udenäs är okända för nämnden. 2020
Rusthållaren i Halna klagar på olagliga torp. 2130
Kungl. Maj:t vill ha ersättning för Beata Kaggs gods. 2140
Kvarstad på Sparrarnas gods. 2150
Anders Andersson Wall äger 1/3-ding i Halna Bygården. 2170

1687 den 31/10. Bild 2820

Olagliga torp i Halna. Tyskatorp m.fl. 2820
Sigrid Horns lån till Gustaf Ekegren. Ekegren har ingått ett byte med häradshövdingen om Bjurbäcken, Tåsterud och L Gammalrud. 2850
Gabriel Ståhl i Linåsen angående en stulen häst. Stensa Stråle, Ekegren. 2860
Ganriel Ståhl skaffat ett sto åt Gustaf Ekegren. 2890.
Augustinus i Linåsen beskyller kronolänsman för att ta mutor. 2900
Kätter i Stockviken. Östergötland. 2900
Per i Kröseryan anklagas för stöld av sågredskap vid Tors Bondes såg vid Gårelgen. 2910
Per Larsson i Roll. Har han fått avsked eller har han rymt från krigsmakten. 2920.
Galtabolets gränser.
Svedjor får göras på Skagen. Skallen kunde inte komma fram för ydeskog. 2960
håhan i Stommen vill hugga timmer på Tiveden. Länks såg. 3000
Engelbrekt i Mellangården. 3020
Mjölaren vid Braxbolet, Gustaf Ekegren. Tåsterud. Ost. 3090
Gustaf Ekegrens pantsatta hemman L Perstorp m.fl. till Ekeblad. 3100
Kan det uppsättas ett sventjänareboställe på Lindhult. Rannsaking. 3180.

1688 den 30/1

Fogden på Sannum anklagar rättaren under Wabohollm för att ha tagit 6 tolfter och 5 bättre bräder och 4 tolfter arbetsbräder vid Edet. Frun på Waholm sa att bräderna var till begravningsarbetet av nöden.

Transport av saltpetergödsel

Jacob Lenck har ingen fred i den hästhage som ligger norr om gården. Resande och kyrkfolk stänger inte efter sig. Kreatur kommer ut. Ny väg väster om gården bifalles.

Sätra kvarn, som kornett Niclas Lillieström, har på sin tilldelning till ett hästhemman, är uppbänd. Attest.

Olof Larsson Uggletorp. Landshövdingens skytt.

Länsman Jacob Svensson åtalar drängen Anders Olofsson i Sätra för att han har överfallit honom i tjänsten. Böter 40 mark för ärerörig beskyllning.

Gabriel Ståhl tilltalades åter om den stulna hästen i Ahlstranna. Attest från Agata Frost. "caverade fadern Augustinus med allt det han äger för sin son, att comparera på nästa ting".

Överste Hamilton begär uppbud på Siggetorp i Sveneby gäld m.fl. Christina Bielkenstierna inte förmå betala.

Uppå bankens vägnar Sörby och Sveneby, 3 g.

Wabooholms sätesgård med 1 kvarn. 2 g.

1688 den 27/6

§ saknas Gabiel Ståhl och Anders Bengtsson. Båda pliktar lika. 3-dubbla böter efter hästen blev värderad; 6 riksdaler = 18 riksdaler . G S "efter han inget löfte får". Har dock några kreatur att betala med. A G har ingenting "men förmenar sig få frun på Fräckestad i löfte, varför följer en gevaldiger karl dit, att förfara därom".

Kungl. Reduktions kollegium har 168X beslutat att G Ekegren ska betala 273 daler till Johan Ekeblad. Lösören finns inte. Sequesteras (kvarstad) på Ellegården Vång ¼, Brännhult 1/4,.

Borgaren i Mariestad Per Persson, f.d. gårdsfogde på Moholm stämmer Carl Sparre för att han förhålls halva lönen m.m.

AD Bild 1150

Efter reduktionskollegiums brev den 15/10 1684 och nu mer landshövdingens Örneklaus executorial till kronobefallningsman den 26/6 1688 att exekvera av kapten **Ekegrens** egendom i löst och fast de pengar, nämligen 273 riksdaler, som residenten Johan Ekeblad har efter ovanbemälda kollegiums resolution att fordra, begär kronolänsman Jacob Svensson, att emedan såsom han väl visste det lösören till denna skulds betalning, inte kunde förslå, måtte i protokollet

intecknas de ograverade Ekegrens hemman nämligen **Ellegården i Vång** 1/4 och **Brännhult** 1/4, vilka till residentens säkerhet sekvesteras kunde vart fördenskull inteckning tillåten.

1688 den 10/10

§ saknas **Kleven.** Ydeskogen tilltar där det tidigare har huggits fall så att bonden för odjurs skull inte kan njuta den. Beviljades för svedja ½ skäppland.

Anders Persson har bott 3 år i **Galtabolet** och brukat halva gården till halvnad. Det tredje året kom Olof dit och brukade halvparten, men inget byggt. Till de övriga felaktigheter och rötan besvärade sig både Anders och Olof att **Margareta Lenck** satt där i 3 år och inte byggde eller rättade: ty bör hon eller **hennes man** svara. Alla taken är odugliga. Täckta 100 tak. Anders erlägger 2½ skeppund näver och Olof ½ skeppund.

Erik Koskull har den 18/3 1682 lånat 700 daler kopparmynt av Udenäs och Skagens kyrka. Säkerhet i **Överby**. Om Överby går honom från skall han svara med all sin lösa egendom.

Publicerades landshövdingens förbud att jaga och skjuta på kronans friparker St och L Tiveden (Fägremon och Vikaskogen nämns inte).

1688 den 10/9

Jordrannsaking

Sätra, Baggebol,

Havsmon. Jacob Lenck har inte uppgivit Havsmon som sin donation. Skyller på en felaktig lista, som han fått av Gustaf Koskull.
Fagerlid

Slut på XY 2391